2024/1349

22.5.2024

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2024/1349

ze dne 14. května 2024,

kterým se zavádí řízení o návratu na hranicích a kterým se mění nařízení (EU) 2021/1148

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 77 odst. 2 a na čl. 79 odst. 2 písm. c) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanoviska Evropského hospodářského a sociálního výboru ([1]),

s ohledem na stanoviska Výboru regionů ([2]),

v souladu s řádným legislativním postupem ([3]),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Unie by při vytváření prostoru svobody, bezpečnosti a práva měla zajistit, aby na vnitřních hranicích neprobíhala kontrola osob, rozvíjet společnou politiku v oblasti azylu a migrace, ochrany vnějších hranic a návratů a předcházet neoprávněnému pohybu mezi členskými státy, která je založena na solidaritě a spravedlivém rozdělení odpovědnosti mezi členskými státy a která je rovněž spravedlivá vůči státním příslušníkům třetích zemí a osobám bez státní příslušnosti a je zcela v souladu se základními právy.

(2) Cílem tohoto nařízení je zefektivnit, zjednodušit a harmonizovat procesní postupy členských států zavedením společného řízení o návratu na hranicích. Uvedené řízení by se mělo vztahovat na státní příslušníky třetích zemí a osoby bez státní příslušnosti, jejichž žádost byla zamítnuta v azylovém řízení na hranicích stanoveném v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1348 ([4]) (dále jen „azylové řízení na hranicích“).

(3) V případě členských států, které nejsou vázány nařízením (EU) 2024/1348, se odkazy v tomto nařízení na ustanovení nařízení (EU) 2024/1348 považují za odkazy na rovnocenná ustanovení, která případně mohly zavést ve svém vnitrostátním právu.

(4) Pokud jde o jednání s osobami, na něž se vztahuje toto nařízení, jsou členské státy vázány nástroji mezinárodního práva, jejichž smluvními stranami jsou.

(5) Při uplatňování ustanovení tohoto nařízení, která se mohou dotknout nezletilých osob, by pro členské státy měl být prvořadým hlediskem nejlepší zájem dítěte.

(6) Mnoho žádostí o mezinárodní ochranu je činěno na vnějších hranicích nebo v tranzitním prostoru členského státu, mimo jiné osobami zadrženými v souvislosti s neoprávněným překročením vnější hranice, tedy v okamžiku neoprávněného překročení vnější hranice nebo v blízkosti této vnější hranice po jejím překročení, či osobami vyloděnými po pátrací a záchranné operaci. Za účelem zjištění totožnosti, provedení bezpečnostní kontroly a zdravotní prohlídky na vnějších hranicích a nasměrování dotčených státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti k příslušnému řízení je nezbytné provést jejich prověření. Po prověření by měli být státní

([1]) Úř. věst. C 75, 10.3.2017, s. 97 a Úř. věst. C 155, 30.4.2021, s. 64.
([2]) Úř. věst. C 207, 30.6.2017, s. 67 a Úř. věst. C 175, 7.5.2021, s. 32.
([3]) Postoj Evropského parlamentu ze dne 10. dubna 2024 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 14. května 2024.
([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1348 ze dne 14. května 2024 o zavedení společného řízení o mezinárodní ochraně v Unii a o zrušení směrnice 2013/32/EU (Úř. věst. L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

příslušníci třetích zemí a osoby bez státní příslušnosti nasměrováni na příslušné azylové řízení nebo řízení o návratu, případně by jim měl být odepřen vstup. Proto by měla být zavedena předvstupní fáze zahrnující prověření a řízení na hranicích pro účely azylu a návratu, podle případu. Všechny fáze příslušných řízení u všech nelegálních příchodů by měly být bezproblémově a účinně propojeny.

(7) Vstup na území státu není povolen, pokud žadatel nemá právo setrvat, pokud nepožádal o umožnění setrvat pro účely řízení o opravném prostředku podle nařízení (EU) 2024/1348 nebo pokud soud rozhodl, že by mu nemělo být umožněno setrvat, dokud nebude znám výsledek uvedeného řízení o opravném prostředku. V takových případech by se za účelem zajištění kontinuity mezi azylovým řízením a řízením o návratu mělo i řízení o návratu provést v rámci řízení na hranicích, jehož doba nepřesáhne 12 týdnů. Toto období by se mělo počítat od okamžiku, kdy žadatel, státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti již nemají právo setrvat ani jim není umožněno setrvat.

(8) S cílem zaručit rovné zacházení se všemi státními příslušníky třetích zemí a osobami bez státní příslušnosti, jejichž žádost je v řízení na hranicích zamítnuta, pokud se členský stát rozhodne neuplatňovat ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ([5]) na základě příslušné odchylky v ní stanovené na státní příslušníky třetích zemí a osoby bez státní příslušnosti a nevydá rozhodnutí o návratu dotčeného státního příslušníka třetí země, by zacházení s dotčeným žadatelem, státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti a úroveň jejich ochrany měly být v souladu s ustanoveními směrnice 2008/115/ES o příznivějších ustanoveních, pokud jde o státní příslušníky třetích zemí vyloučené z oblasti působnosti uvedené směrnice, a měly by být rovnocenné zacházení a úrovni ochrany ve vztahu k osobám, na které se vztahuje rozhodnutí o návratu.

(9) Při uplatňování řízení o návratu na hranicích by se měla použít některá ustanovení směrnice 2008/115/ES, neboť upravují prvky řízení o návratu na hranicích, které nejsou stanoveny v tomto nařízení, zejména ty, které se týkají definic, příznivějších ustanovení, nenavracení, nejlepšího zájmu dítěte, rodinného života a zdravotního stavu, nebezpečí útěku, povinnosti spolupracovat, lhůty k dobrovolnému opuštění území, rozhodnutí o návratu, vyhoštění, odkladu vyhoštění, návratu a vyhoštění nezletilých osob bez doprovodu, zákazů vstupu, záruk pro případ neukončeného návratu, zajištění, podmínek zajištění, zajištění nezletilých osob a rodin a mimořádných situací. S cílem snížit riziko neoprávněného vstupu a pohybu neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti, s nimiž je vedeno řízení o návratu na hranicích, by měla být poskytnuta lhůta k dobrovolnému opuštění území. Ta by měla být poskytnuta pouze na žádost a neměla by přesáhnout 15 dní ani zakládat právo na vstup na území dotčeného členského státu. Dotčené osoby by měly odevzdat příslušným orgánům veškeré platné cestovní doklady, které vlastní, a to na dobu, která bude nezbytná, aby se zabránilo útěku. Ustanoveními tohoto nařízení týkajícími se návratu není dotčena možnost uvážení členských států kdykoli rozhodnout o udělení autonomního povolení k pobytu nebo jiného povolení zakládajícího oprávnění k pobytu ze solidárních, humanitárních nebo jiných důvodů pro státního příslušníka třetí země, který neoprávněně pobývá na jejich území.

(10) Pokud se neoprávněně pobývající státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti nevrátí nebo nejsou vyhoštěni v maximální lhůtě řízení o návratu na hranicích, mělo by řízení o návratu pokračovat podle směrnice 2008/115/ES.

(11) Pokud žadatel, státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, kteří byli zajištěni během azylového řízení na hranicích podle nařízení (EU) 2024/1348, kteří již nemají právo setrvat a kterým není umožněno setrvat, měly by mít členské státy možnost pokračovat v jejich zajištění s cílem zabránit jejich vstupu na dané území a provést řízení o návratu, při dodržení záruk a podmínek zajištění stanovených ve směrnici 2008/115/ES. Rovněž by mělo být možné zajistit žadatele, státního příslušníka třetí země nebo osobu bez státní příslušnosti, kteří nebyli zajištěni během azylového řízení na hranicích, kteří již nemají právo setrvat a kterým není umožněno setrvat, pokud existuje nebezpečí útěku, pokud se vyhýbají návratu nebo jej jinak ztěžují nebo pokud představují hrozbu pro veřejný pořádek, veřejnou bezpečnost nebo národní bezpečnost. Toto zajištění by mělo trvat co nejkratší dobu a nemělo by přesáhnout maximální dobu trvání řízení o návratu na hranicích. Pokud se neoprávněně pobývající státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti v této lhůtě nevrátí nebo nejsou vyhoštěni a přestane se s nimi vést řízení o navracení na hranicích, použije se směrnice 2008/115/ES. Maximální doba zajištění stanovená v uvedené směrnici by měla zahrnovat dobu zajištění uplatněnou v průběhu řízení o návratu na hranicích.

([5]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. L 348, 24.12.2008, s. 98).

(12) Řízení o návratu na hranicích by mělo v krizové situaci vymezené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1359 ([6]) usnadnit návrat neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti, jejichž žádost byla zamítnuta v azylovém řízení na hranicích v kontextu krize, kteří nemají právo setrvat a kterým není umožněno setrvat, tím, že příslušným vnitrostátním orgánům poskytne nezbytné nástroje a dostatečný časový rámec pro provedení řízení o návratu s náležitou péčí. Aby bylo možné účinně reagovat na krizové situace, mělo by být rovněž možné použít řízení o návratu na hranicích v krizové situaci na žadatele, státní příslušníky třetích zemí a osoby bez státní příslušnosti, s nimiž probíhá řízení o návratu na hranicích, jejichž žádost byla zamítnuta před přijetím prováděcího rozhodnutí Rady, jak je stanoveno v nařízení (EU) 2024/1359, kterým se prohlašuje, že členský stát čelí krizové situaci, kteří nemají právo setrvat a kterým není umožněno setrvat po přijetí takového rozhodnutí.

(13) V souladu s článkem 72 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) není tímto nařízením dotčen výkon odpovědnosti členských států za udržování veřejného pořádku a ochranu vnitřní bezpečnosti.

(14) Za účelem zajištění soudržného provádění ustanovení tohoto nařízení týkajících se řízení o návratu na hranicích by ke dni jeho použitelnosti měly být na úrovni Unie a na vnitrostátní úrovni vypracovány a prováděny prováděcí plány, v nichž se určí nedostatky a operativní kroky pro každý členský stát.

(15) Uplatňování tohoto nařízení by mělo být v pravidelných lhůtách hodnoceno.

(16) Cílem politiky Nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (NSHV), zřízeného jako součást Fondu pro integrovanou správu hranic nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1148 ([7]), je zajistit silnou a účinnou evropskou integrovanou správu hranic na vnějších hranicích, mimo jiné předcházením nedovolenému přistěhovalectví a jeho odhalováním a účinným řízením migračních toků. Umožnění financování podpory solidárních akcí v rámci uvedeného nástroje v kontextu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1351 ([8]) by přispělo k dosažení cílů nařízení (EU) 2021/1148. Nařízení (EU) 2021/1148 by proto mělo být změněno.

(17) Mělo by být možné uvolnit zdroje z NSHV a dalších příslušných fondů Unie (dále jen „fondy“) na podporu členských států v jejich úsilí o uplatňování nařízení (EU) 2024/1351 v souladu s pravidly, jimiž se řídí využívání fondů, a aniž jsou dotčeny další priority podporované danými fondy. V této souvislosti by mělo být možné, aby členské státy využily příděly v rámci svých příslušných programů, včetně částek, které budou poskytnuty v návaznosti na přezkum v polovině období. Mělo by být možné zpřístupnit další podporu v rámci příslušných tematických nástrojů, zejména těm členským státům, v jejichž případě by mohla vyvstat potřeba zvýšit kapacity na hranicích.

(18) Nařízení (EU) 2021/1148 by mělo být změněno tak, aby byl zaručen plný příspěvek z rozpočtu Unie na celkové způsobilé výdaje na solidární akce a aby byly v souvislosti s těmito akcemi zavedeny zvláštní požadavky na podávání zpráv o provádění fondů. Uvedené nařízení by rovněž mělo být změněno tak, aby členským státům umožnilo poskytovat finanční příspěvky do NSHV ve formě vnějších účelově vázaných příjmů.

(19) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž zavedení řízení o návratu na hranicích, stanovení zvláštních dočasných pravidel s cílem zajistit, aby členské státy byly schopny řešit krizové situace, a umožnit financování podpory solidárních akcí podle nařízení (EU) 2021/1148 v souvislosti s nařízením (EU) 2024/1351, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich z důvodu rozsahu a účinků tohoto nařízení může být lépe dosaženo na úrovni Unie,

([6]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1359 ze dne 14. května 2024 o řešení krizových situací a situací zásahu vyšší moci v oblasti migrace a azylu a o změně nařízení (EU) 2021/1147 (Úř. věst. L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

([7]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1148 ze dne 7. července 2021, kterým se jako součást Fondu pro integrovanou správu hranic zřizuje Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 251, 15.7.2021, s. 48).

([8]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1351 ze dne 14. května 2024 o řízení azylu a migrace, o změně nařízení (EU) 2021/1147 a (EU) 2021/1060 a o zrušení nařízení (EU) č. 604/2013 (Úř. věst. L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).

může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“). V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.

(20) V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o EU a Smlouvě o fungování EU, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto nařízení a toto nařízení není pro ně závazné ani použitelné. Vzhledem k tomu, že toto nařízení navazuje na schengenské *acquis*, rozhodne se Dánsko v souladu s článkem 4 uvedeného protokolu do šesti měsíců ode dne přijetí tohoto nařízení Radou, zda je provede ve svém vnitrostátním právu.

(21) Toto nařízení rozvíjí ta ustanovení schengenského *acquis*, kterých se neúčastní Irsko v souladu s rozhodnutím Rady 2002/192/ES ([9]); Irsko se tedy nepodílí na přijímání tohoto nařízení a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné.

(22) Pokud jde o Island a Norsko, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Dohody uzavřené mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* ([10]), která spadají do oblasti uvedené v čl. 1 bodě A rozhodnutí Rady 1999/437/ES ([11]).

(23) Pokud jde o Švýcarsko, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* ([12]), která spadají do oblasti uvedené v čl. 1 bodě A rozhodnutí 1999/437/ES ve spojení s článkem 3 rozhodnutí 2008/146/ES ([13]).

(24) Pokud jde o Lichtenštejnsko, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k Dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* ([14]), která spadají do oblasti uvedené v čl. 1 bodě A rozhodnutí 1999/437/ES ve spojení s článkem 3 rozhodnutí Rady 2011/350/EU ([15]).

(25) Toto nařízení respektuje základní práva a dodržuje zásady uznávané zejména Listinou základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“). Cílem tohoto nařízení je zejména zajistit plné respektování lidské důstojnosti a podpořit uplatňování článků 1, 4, 8, 18, 19, 21, 23, 24 a 47 Listiny,

([9]) Rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis* (Úř. věst. L 64, 7.3.2002, s. 20).
([10]) Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 36.
([11]) Rozhodnutí Rady 1999/437/ES ze dne 17. května 1999 o některých opatřeních pro uplatňování dohody uzavřené mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* (Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 31).
([12]) Úř. věst. L 53, 27.2.2008, s. 52.
([13]) Rozhodnutí Rady 2008/146/ES ze dne 28. ledna 2008 o uzavření Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* jménem Evropského společenství (Úř. věst. L 53, 27.2.2008, s. 1).
([14]) Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 21.
([15]) Rozhodnutí Rady 2011/350/EU ze dne 7. března 2011 o uzavření Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* jménem Evropské unie, pokud jde o zrušení kontrol na vnitřních hranicích a pohyb osob (Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 19).

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tímto nařízením se zavádí řízení o návratu na hranicích. Vztahuje se na státní příslušníky třetích zemí a osoby bez státní příslušnosti, jejichž žádost byla zamítnuta v azylovém řízení na hranicích podle článků 43 až 54 nařízení (EU) 2024/1348 (dále jen „azylové řízení na hranicích“). Stanoví rovněž dočasná zvláštní pravidla pro řízení o návratu na hranicích v krizových situacích vymezených v čl. 1 odst. 4 nařízení (EU) 2024/1359.

Tímto nařízením se rovněž mění nařízení (EU) 2021/1148 s cílem umožnit financování podpory podle uvedeného nařízení pro solidární akce v souvislosti s nařízením (EU) 2024/1351.

2. Dočasná opatření přijatá podle kapitoly III tohoto nařízení musí splňovat požadavky nezbytnosti a přiměřenosti, být vhodná k dosažení stanovených cílů a zajišťovat ochranu práv žadatelů a být v souladu se závazky členských států podle Listiny a mezinárodního práva.

3. Opatření uvedená v kapitole III tohoto nařízení se použijí pouze v rozsahu, který nezbytně vyžaduje naléhavost situace, dočasně a omezeně a pouze za výjimečných okolností. Členské státy mohou uplatňovat opatření stanovená v kapitole III pouze na žádost a v rozsahu stanoveném v rozhodnutí uvedeném v čl. 4 odst. 3 nařízení (EU) 2024/1359.

Článek 2

Odkazy na nařízení (EU) 2024/1348

V případě členských států, které nejsou vázány nařízením (EU) 2024/1348, se odkazy v tomto nařízení na ustanovení nařízení (EU) 2024/1348 považují za odkazy na rovnocenná ustanovení, která případně zavedly ve svém vnitrostátním právu.

Článek 3

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

a) „žádostí o mezinárodní ochranu“ nebo „žádostí“ žádost o mezinárodní ochranu nebo žádost vymezená v čl. 3 bodě 12 nařízení (EU) 2024/1348;

b) „žadatelem“ žadatel vymezený v čl. 3 bodě 13 nařízení (EU) 2024/1348.

KAPITOLA II

ŘÍZENÍ O NÁVRATU NA HRANICÍCH

Článek 4

Řízení o návratu na hranicích

1. Státní příslušníci třetích zemí a osoby bez státní příslušnosti, jejichž žádost byla v azylovém řízení na hranicích zamítnuta, nejsou oprávněni vstoupit na území dotčeného členského státu.

2. Členské státy od osob uvedených v odstavci 1 vyžadují pobyt na místech nacházejících se na vnějších hranicích nebo v tranzitním prostoru nebo v jejich blízkosti po dobu nepřesahující 12 týdnů. Pokud je členský stát nemůže ubytovat na uvedených místech, může se uchýlit k využívání jiných míst na svém území. Tato lhůta 12 týdnů začíná běžet ode dne,

kdy žadatel, státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti již nemají právo setrvat ani jim není umožněno setrvat. Požadavek pobytu na konkrétním místě v souladu s tímto odstavcem nepředstavuje povolení vstupu nebo pobytu na území členského státu. Podmínky na těchto místech musí splňovat normy rovnocenné normám pro materiální podmínky přijetí a zdravotní péče v souladu s články 19 a 20 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1346 ([16]), jak platí pro osoby, jež jsou stále považovány za žadatele.

3. Pro účely tohoto článku se použijí článek 3, čl. 4 odst. 1, článek 5, čl. 6 odst. 1 až 5, čl. 7 odst. 2 a 3, články 8 až 11, článek 12, čl. 14 odst. 1, čl. 15 odst. 2 až 4 a články 16 až 18 směrnice 2008/115/ES.

4. Pokud rozhodnutí o návratu nelze vykonat v maximální lhůtě uvedené v odstavci 2, pokračují členské státy v řízení o návratu v souladu se směrnicí 2008/115/ES.

5. Aniž je dotčena možnost, aby se osoby uvedené v odstavci 1 kdykoli vrátily dobrovolně, poskytne se jim lhůta k dobrovolnému opuštění území, pokud neexistuje nebezpečí útěku nebo pokud není jejich žádost v azylovém řízení na hranicích zamítnuta jako zjevně nedůvodná nebo pokud dotčená osoba nepředstavuje riziko pro veřejný pořádek, veřejnou bezpečnost nebo národní bezpečnost členských států. Lhůta pro dobrovolné opuštění území se poskytuje pouze na žádost, nesmí přesáhnout 15 dní a nezakládá právo na vstup na území dotčeného členského státu. Pro účely tohoto odstavce takové osoby odevzdají příslušným orgánům veškeré platné cestovní doklady, které mají v držení, a to na dobu, která bude nezbytná, aby se zabránilo útěku.

6. Členské státy, které po zamítnutí žádosti v azylovém řízení na hranicích vydají odepření vstupu v souladu s článkem 14 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ([17]) a které se na základě čl. 2 odst. 2 písm. a) směrnice 2008/115/ES rozhodly, že ji v takových případech nepoužijí, zajistí, aby zacházení se státními příslušníky třetích zemí a osobami bez státní příslušnosti, kterým byl odepřen vstup, a úroveň jejich ochrany byly v souladu s čl. 4 odst. 4 směrnice 2008/115/ES a aby byly rovnocenné zacházení a úrovni ochrany uvedeným v odstavci 2 tohoto článku a v čl. 5 odst. 4 tohoto nařízení.

Článek 5

Zajištění

1. Zajištění lze uložit pouze jako krajní opatření, pokud se na základě individuálního posouzení každého případu prokáže, že je nezbytné a nelze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření.

2. Osoby uvedené v čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení, které byly zajištěny v průběhu azylového řízení na hranicích, které již nemají právo setrvat a kterým není umožněno setrvat, mohou být i nadále zajištěny za účelem zabránění jejich vstupu na území dotčeného členského státu, přípravy jejich návratu nebo provedení vyhoštění.

3. Osoby uvedené v čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení, které nebyly zajištěny v průběhu azylového řízení na hranicích, které již nemají právo setrvat a kterým není umožněno setrvat, mohou být zajištěny, pokud existuje nebezpečí útěku ve smyslu směrnice 2008/115/ES, pokud se vyhýbají přípravě návratu či provedení vyhoštění nebo je jinak ztěžují nebo pokud představují riziko pro veřejný pořádek, veřejnou bezpečnost nebo národní bezpečnost.

4. Zajištění musí trvat co nejkratší dobu a pouze tak dlouho, dokud existuje reálný předpoklad pro vyhoštění a jsou s náležitou pečlivostí činěny úkony k němu směřující. Doba zajištění nesmí přesáhnout dobu uvedenou v čl. 4 odst. 2 tohoto nařízení, a pokud je bezprostředně po uplynutí doby zajištění podle tohoto článku vydán následný příkaz k zajištění, započítává se tato doba zajištění do maximálních dob zajištění stanovených v čl. 15 odst. 5 a 6 směrnice 2008/115/ES.

([16]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1346 ze dne 14. května 2024, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (Úř. věst. L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

([17]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) (Úř. věst. L 77, 23.3.2016, s. 1).

5. Do 12. prosince 2024 vypracuje Agentura Evropské unie pro otázky azylu, zřízená nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2303 ([18]), v souladu s čl. 13 odst. 2 uvedeného nařízení pokyny týkající se různých postupů alternativních k zajištění, které by mohly být použity v řízení na hranicích.

KAPITOLA III

ODCHYLKY POUŽITELNÉ V KRIZOVÝCH SITUACÍCH

Článek 6

Opatření použitelná na řízení o návratu na hranicích v krizové situaci

1. V krizové situaci vymezené v čl. 1 odst. 4 nařízení (EU) 2024/1359 a ve vztahu k neoprávněně pobývajícím státním příslušníkům třetích zemí nebo osobám bez státní příslušnosti, jejichž žádost byla zamítnuta v azylovém řízení na hranicích podle čl. 11 odst. 3, 4 a 6 nařízení (EU) 2024/1359, kteří nemají právo setrvat a kterým není umožněno setrvat, mohou členské státy použít tyto odchylky:

a) odchylně od čl. 4 odst. 2 tohoto nařízení mohou členské státy prodloužit maximální dobu, po kterou se po těchto státních příslušnících třetích zemí nebo osob bez státní příslušnosti vyžaduje, aby se zdržovali v místech uvedených ve zmíněném článku, o dodatečnou dobu nejvýše šesti týdnů;

b) odchylně od čl. 5 odst. 4 tohoto nařízení nepřesáhne doba zajištění dobu uvedenou v písmenu a) tohoto odstavce a započítává se do maximálních dob zajištění stanovených v čl. 15 odst. 5 a 6 směrnice 2008/115/ES.

2. Odstavec 1 tohoto článku se použije rovněž v případě žadatelů, státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti, s nimiž je vedeno azylové řízení na hranicích, jejichž žádost byla zamítnuta před přijetím prováděcího rozhodnutí Rady uvedeného v čl. 4 odst. 3 nařízení (EU) 2024/1359, kteří nemají právo setrvat a kterým není umožněno setrvat po přijetí uvedeného prováděcího rozhodnutí.

3. Organizace a osoby, které jsou podle vnitrostátního práva oprávněny poskytovat poradenství a informace, musí mít účinný přístup k žadatelům, kteří se nacházejí v zajišťovacích zařízeních nebo na hraničních přechodech. Členské státy mohou stanovit omezení těchto činností v případech, kdy jsou podle vnitrostátního práva objektivně nezbytná z důvodu bezpečnosti, veřejného pořádku nebo správy zajišťovacího zařízení, za podmínky, že tím tento přístup není výrazně omezen nebo zcela znemožněn.

Článek 7

Procesní pravidla

Pokud má členský stát za to, že se nachází v krizové situaci vymezené v čl. 1 odst. 4 nařízení (EU) 2024/1359, může podat žádost o uplatnění odchylek stanovených v článku 6 tohoto nařízení. Pokud ji podá, použijí se v příslušných případech články 2 až 6 a čl. 17 odst. 3 a 4 nařízení (EU) 2024/1359. Pokud již bylo zahájeno řízení s cílem získat odchylku podle článku 2 nařízení (EU) 2024/1359, mohou v něm členské státy podat žádost o uplatnění odchylek stanovených v článku 6 tohoto nařízení.

Článek 8

Zvláštní ustanovení a záruky

Členský stát, který uplatňuje odchylku stanovenou v článku 6, o použitých opatřeních a době jejich trvání náležitě informuje dotčené státní příslušníky třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti v jazyce, jemuž rozumějí nebo o němž se lze důvodně domnívat, že mu rozumějí.

([18]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2303 ze dne 15. prosince 2021 o zřízení Agentury Evropské unie pro otázky azylu a o zrušení nařízení (EU) č. 439/2010 (Úř. věst. L 468, 30.12.2021, s. 1).

KAPITOLA IV

ZMĚNY NAŘÍZENÍ (EU) 2021/1148

Článek 9

Změny nařízení (EU) 2021/1148

Nařízení (EU) 2021/1148 se mění takto:

1) V článku 2 se doplňuje nový bod, který zní:

„11) ‚solidární akcí' akce, jejíž rozsah je stanoven v čl. 56 odst. 2 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1351 (*), financovaná z finančních příspěvků poskytnutých členskými státy podle čl. 64 odst. 1 uvedeného nařízení.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1351 ze dne 14. května 2024 o řízení azylu a migrace, o změně nařízení (EU) 2021/1147 a (EU) 2021/1060 a o zrušení nařízení (EU) č. 604/2013 (Úř. věst. L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj)."

2) V článku 10 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„3. Podpora podle tohoto nařízení může být pro účely solidárních akcí financována z příspěvků členských států a jiných veřejných nebo soukromých dárců jako vnější účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 5 finančního nařízení."

3) V článku 12 se vkládá nový odstavec, který zní:

„7a. V případě solidárních akcí lze příspěvek z rozpočtu Unie zvýšit na 100 % celkových způsobilých výdajů."

4) V čl. 29 odst. 2 prvním pododstavci se vkládá nové písmeno, které zní:

„aa) provádění solidárních akcí, včetně rozpisu finančních příspěvků podle jednotlivých akcí a popisu hlavních výsledků dosažených v důsledku financování;"

5) V bodě 1 přílohy II se doplňuje nové písmeno, které zní:

„h) podpora solidárních akcí v souladu s rozsahem podpory stanoveným v bodě 1 přílohy III."

6) Příloha VI se mění takto:

a) v tabulce 1 bodě I se doplňuje nový kód, který zní:

„030 Solidární akce";

b) tabulka 3 se mění takto:

i) kódy 005 a 006 se nahrazují tímto:

„005 Zvláštní režim průjezdu podle článku 17

006 Akce, na které se vztahuje čl. 85 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1240"

ii) doplňují se nové kódy, které znějí:

„007 Akce, na které se vztahuje čl. 85 odst. 3 nařízení (EU) 2018/1240

008 Mimořádná pomoc

009 Solidární akce".

KAPITOLA V

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 10

Napadení rozhodnutí orgány veřejné moci

Tímto nařízením není dotčena možnost orgánů veřejné moci napadnout správní nebo soudní rozhodnutí v souladu s vnitrostátním právem.

Článek 11

Počítání lhůt

Lhůty stanovené v tomto nařízení se počítají takto:

a) lhůta vyjádřená ve dnech, týdnech nebo měsících se počítá od okamžiku, kdy nastala určitá skutečnost nebo byl učiněn určitý úkon; den, kdy ke skutečnosti nebo úkonu došlo, se do dané lhůty nezapočítává;

b) lhůta vyjádřená v týdnech nebo měsících končí uplynutím dne, který se v posledním týdnu nebo měsíci svým označením nebo číslem shoduje se dnem, kdy nastala skutečnost nebo byl učiněn úkon, od nichž se lhůta počítá; jestliže v případě lhůty vyjádřené v měsících poslední měsíc nemá den, kdy by měla lhůta uplynout, končí lhůta o půlnoci posledního dne uvedeného měsíce;

c) lhůty zahrnují soboty, neděle a úřední svátky v dotčeném členském státě; připadne-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo úřední svátek, končí tato lhůta uplynutím nejblíže následujícího pracovního dne.

Článek 12

Přechodná opatření

Do 12. září 2024 předloží Komise v úzké spolupráci s členskými státy a příslušnými institucemi a jinými subjekty Unie společný prováděcí plán Radě s cílem zajistit, aby byly členské státy do 1. července 2026 náležitě připraveny provádět jeho kapitolu II, a posoudí při tom zjištěné nedostatky a potřebné operativní kroky a informuje o nich Evropský parlament.

Na základě tohoto společného prováděcího plánu vypracuje každý členský stát do 12. prosince 2024 za podpory Komise a příslušných institucí a jiných subjektů Unie vnitrostátní prováděcí plán, v němž stanoví opatření a harmonogram jejich provádění. Každý členský stát dokončí provádění svého plánu do 1. července 2026.

Pro účely provádění tohoto článku mohou členské státy využít podporu příslušných institucí a jiných subjektů Unie a fondy Unie jim mohou poskytovat finanční podporu v souladu s právními akty, jimiž se tyto instituce a jiné subjekty a fondy řídí.

Komise provádění vnitrostátních prováděcích plánů pečlivě monitoruje.

Článek 13

Monitorování a hodnocení

Do 13. června 2028 a poté každých pět let předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování tohoto nařízení v členských státech, a bude-li to vhodné, navrhne jeho změny.

Členské státy Komisi na její žádost zašlou informace nezbytné k vypracování její zprávy nejpozději 12. září 2027.

Článek 14

Vstup v platnost a použitelnost

1. Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

2. Toto nařízení se použije ode dne 12. června 2026.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v členských státech v souladu se Smlouvami.

V Bruselu dne 14. května 2024.

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předsedkyně	*předsedkyně*
R. METSOLA	H. LAHBIB